Från: [redacted]
Till: RLK Funk Registrator
Kopia: [redacted]; [redacted]
Ärende: Sv: RS 2024-0344 - Expediering av Huddinge kommuns remissvar
Datum: den 3 oktober 2024 10:50:27
Bilagor: image001.png
UnderlagRemissvar.zip

Hej igen,

Här kommer också underlaget till protokollsutdraget.

Med vänliga hälsningar

[redacted]
Tf. Administrativ chef
[redacted]

Administrativa sektionen
Kommunstyrelsens förvaltning
Huddinge kommun
141 85 Huddinge

huddinge.se

Från: [redacted]
Skickat: den 3 oktober 2024 08:25
Till: registrator.rlk@regionstockholm.se
Kopia: [redacted]; [redacted]
[redacted]
Ämne: RS 2024-0344 - Expediering av Huddinge kommuns remissvar

Hej,

Expediering av Huddinge kommuns protokollsutdrag - svar på remiss om Samråd om ny regional utvecklingsplan RUFS, (RS 2024–0344).

Med vänliga hälsningar

[redacted]
Tf. Administrativ chef
[redacted]

Administrativa sektionen
Kommunstyrelsens förvaltning
Huddinge kommun
141 85 Huddinge

Huddinge

huddinge.se

E-post, brev eller fax som kommer till Huddinge kommun blir allmän handling enligt offentlighetsprincipen.
Personuppgifter hanteras enligt dataskyddsförordningen (GDPR).

Huddinge

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Diarienummer: KS-2023/2501

Organ	Kommunstyrelsen
Offentligt sammanträde	Nej
Datum och tid	2 oktober 2024, kl. 13:00-15.39
Plats	Sessionssalen
Närvarande	Se närvarolista på nästa sida.
Paragrafer	12 och 23
Omedelbar justering	Paragraferna har justerats omedelbart. Övriga paragrafer redovisas i separat protokoll.
Underskrifter	Protokollet har justerats digitalt. För underskrifter, se protokollets sista sida.
Ordförande	[redacted] (S)
Justerande	[redacted] (S) [redacted] (M)
Sekreterare	[redacted] (§§ 12 och 23)

Tillkännagivande om justering av kommunstyrelsens protokoll

Tillkännagivande om justeringen har anslagits på kommunens digitala anslagstavla. Protokollet förvaras digitalt i Huddinge kommuns diarieföringssystem.

Justeringsdatum	2 oktober 2024
Datumet anslaget sätts upp	3 oktober 2024
Datum anslaget tas ned	25 oktober 2024
Anslag upprättat av	[redacted]

§ 23 Svar på remiss - Samråd om ny regional utvecklingsplan RUFS, (RS 2024–0344)

Diarienummer: KS-2024/667

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner förvaltningens förslag till yttrande gällande remiss Samråd om ny regional utvecklingsplan, RS 2024–0344, enligt bilaga 1.
2. Kommunstyrelsen godkänner Södertörnsgemensamma remissvar gällande remiss Samråd om ny regional utvecklingsplan, RS 2024–0344, enligt bilaga 2.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Huddinge kommun har fått samrådsversionen av Region Stockholms nästa regionala utvecklingsplan. Samrådsförslaget är en revidering av RUFS 2050, där den huvudsakliga rumsliga inriktningen med flerkärnighet som grund finns kvar. Samrådsförslaget har en förlängd tidshorisont till 2060. Samrådet pågår till 30 september och Huddinge har fått förlängd svarstid till 3 oktober.

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till svar består av dels ett gemensamt yttrande tillsammans med övriga Södertörnskommuner, dels ett kommunspecifikt yttrande.

Huddinge kommun står bakom det södertörnsgemensamma yttrandet och framhåller därtill följande synpunkter som är särskilt viktiga för Huddinge där regionala utvecklingsplanen kan förtydligas och stärkas.

- En än mer genomförandeinriktad plan med mer fokus och spets.
- En plan som tydliggör hur regional balans ska uppnås.
- Intensifiera genomförandet av regionala stadskärnorna.
- En plan som visar framtida behov av transportinfrastruktur.
- En plan som tydligt integrerar social och ekologisk hållbarhet.
- En mer schematisk plankarta som visar övergripande bebyggelseutveckling.

Yrkanden

[redacted] (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

[redacted] (M), [redacted] (KD) och [redacted] (L) yrkar bifall till det gemensamma förslaget från (M), (L) och (KD) som biläggs protokollet.

[redacted] (SD) yrkar bifall till eget förslag som biläggs protokollet.

Huddinge

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen 2 oktober 2024

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen beslutar i enlighet med [redacted] (S) yrkande, [redacted] (M), [redacted] (KD) och [redacted] (L) yrkande eller i enlighet med [redacted] (SD) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med [redacted] (S) yrkande.

Reservation

[redacted] (M), [redacted] (KD) och [redacted] (L) och [redacted] (SD) reserverar sig till förmån för egna förslag.

Särskilt yttrande

[redacted] (V) lämnar ett särskilt yttrande som biläggs protokollet.

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag KS SBU 2024-09-25 § 11
2. Tjänsteutlåtande, KS, samråd regional utvecklingsplan, RS 2024–0344
3. Bilaga 1. Huddinges yttrande kring samråd regional utvecklingsplan
4. Bilaga 2, Södertörnsgemensamma yttrande kring samråd regional utvecklingsplan
5. Samrådsförslag Regional utvecklingsplan
6. Missiv Samrådsförslag Regional utvecklingsplan
7. Bilaga Berakning av demografiskt bostadsbehov
8. Bilaga Samlad konsekvensbedomning

Beslutet skickas till

Region Stockholm, Regionledningskontoret, Utvecklings och regionplanering [redacted], Södertörnskommunerna

Huddinge

YRKANDE
Kommunstyrelsen

Datum: 2024-10-02
Diarienummer: KS-2024/667.311

Ärende 22: Svar på remiss - Samråd om ny regional utvecklingsplan RUFS, (RS 2024–0344)

Förslag till beslut:

1. Bilaga 1 Huddinges yttrande kring samråd regional utvecklingsplan kompletteras med nedan skrivning om Tvärförbindelse Södertörn, Östlig förbindelse och bostadsbyggande.
2. Kommunstyrelsen godkänner i övrigt förvaltningens förslag till yttrande gällande remiss Samråd om ny regional utvecklingsplan, RS 2024–0344, enligt bilaga 1.
3. Kommunstyrelsen godkänner Södertörnsgemensamma remissvar gällande remiss Samråd om ny regional utvecklingsplan, RS 2024–0344, enligt bilaga 2.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Tvärförbindelse Södertörn

Huddinge är positiva till att Tvärförbindelse Södertörn finns omnämnd i samrådsförslaget. Tvärförbindelse Södertörn knyter ihop länet och skapar en bättre regional sammanhållning och tillgänglighet. Vägen skapar möjligheter för ett stort tillskott i bostadsbyggandet och är samtidigt en förutsättning för näringslivets utveckling och forskning genom en vidgad arbetsmarknad. Vägen ger bättre förutsättningar för kollektivtrafik på Södertörn och bidrar till ett säkrare trafiknät.

Östlig förbindelse

En ny sammanbindning av norra och södra Stockholm med en östlig förbindelse skulle skapa alternativa resvägar och minska belastningen på vägar som är viktiga för många Huddingebor. Att fullgöra ringleden innebär stora förbättringar för Södertörnskommunerna i form av minskade restider, bättre möjligheter att hantera trafikstörningar, ökad ekonomisk tillväxt och förbättrad kollektivtrafik.

Bostadsbyggande

Samrådsremissen tar fasta på ett antal goda idéer om hur bostadsplanering kan ske på ett sådant sätt att kollektivtrafikförsörjningen kan säkras för det stora flertalet i Stockholmsregionen. Remissen tar dock indirekt sin utgångspunkt i tätare bebyggelse i form av flerbostadshus, vilket riskerar leda till att byggnationen inte stämmer överens med vad som efterfrågas på bostadsmarknaden.

Huddinge

YRKANDE
Kommunstyrelsen

Idag ser vi allt för många barnfamiljer välja bort Stockholmsregionen för att ha råd med villa eller radhus i kringliggande län. Stockholm måste vara en attraktiv region för människor i alla olika skeenden av livet. I det fortsatta arbetet med den regionala utvecklingsplanen bör därför behovet av småhusbebyggelse och potentialen för tillväxt i kommunerna runt om i länet balansera fokuset på regionkärnan. Inte minst bör vikten av kommunernas självbestämmanderätt framhållas.

Huddinge

YRKANDE
Kommunstyrelsen

Sverigedemokraterna Huddinge

Datum: 2024-10-02
Diarienummer: KS-2024/667

Ärende 22 Svar på remiss - Samråd om ny regional utvecklingsplan RUFS, (RS 2024–0344)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

1. Huddinge kommun lämnar yttrande gällande remiss Samråd om ny regional utvecklingsplan, RS 2024–0344, enligt nedanstående.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Yttrande

Den föreslagna regionala utvecklingsplanen saknar en tydlig samt realistisk vision för Stockholmsregionen, varpå det är svårt att se att den uppfyller sitt syfte. På ett övergripande plan finns det ett grundläggande problem med utformningen på målstrukturen som används i planen: mål och delmål är diffusa, i många fall är de ej mätbara och står till viss del i kontrast mot varandra utan att det finns någon vidare analys.

Den föreslagna utvecklingsplanen innehåller ett flertal mellankommunala frågor som bedöms vara av regional betydelse, bland annat kulturmiljö, kultur och idrottsanläggningar. Dessa frågor är primärt avsedda för kommunerna att själva bestämma över där Region Stockholm kan, vid behov, ses som en samarbetspartner, och där målbild bör beslutas på kommunal nivå. För att synliggöra och säkerställa det kommunala självbestämmandet bör dessa frågor inte hanteras genom ska-krav i en regional utvecklingsplan.

Inom ramen för vad stockholmsregionens aktörer ska åstadkomma lyfts att det regionala behovet av tillkommande bostäder ska tillgodoses. Svårigheterna kring att prognosticera behov på lång sikt framgår tydligt av revideringarna av behovet av årligt tillskott. Det visar även på bristen med att fördela ut det prognosticerade behovet på kommunnivå. Att analysen inte tar hänsyn till vilken typ av bostäder som behövs för att skapa en fungerande bostadsförsörjning ser vi även som en brist. Oavsett ska det vara upp till respektive kommun att planera bostadsförsörjningen utifrån vad invånarna efterfrågar, vilket inte är förenligt med ett regionövergripande uppdrag att tillgodose behovet.

Vad gäller invånarnas möjligheter till transport utgår planen till stor del från politiskt önsketänkande kring hur resandet skulle kunna se ut, snarare än prognoser. Bilresandet förväntas öka med 25 procent till 2040, främst i och kring de större städerna där befolkningsökningen är som störst. Detta tas det dock ingen hänsyn till utan utvecklingsplanen fokuserar främst på fortsatt utveckling av den regionala cykelinfrastrukturen samt olika styrningsåtgärder vars främsta syfte är att påverka, och försvåra för, regionens bilister.

Huddinge

YRKANDE
Kommunstyrelsen

För att trygga framtidens tillväxt är det viktigt att regionens infrastruktur planeras med en tydlig vision och byggs ut för att kunna möta framtidens kapacitetsbehov. Det finns i dag en tydlig brist i viljan att fortsätta utveckla kapacitetsstarka kollektivtrafikförbindelser mellan de regionala stadskärnorna, vilket bland annat skulle möjliggöras genom en utökning av vägnätets kapacitet.

Pilotprojekt och testmiljöer kan vara användbart, men det är också kopplat med risk. Att de regionala stadskärnorna ska användas som testmiljöer för nya idéer och innovationer och som förebilder i klimatomställningen kan resultera i att de blir oattraktiva eller ineffektiva. Det är därför av vikt att den typen av projekt sker till följd av ett brett stöd i kommunen, inte till följd av att det regleras i en regional utvecklingsplan.

Ett återkommande problem i utvecklingsplanens utformning är att det finns konflikter mellan mål och mellan åtgärder. Ett av dessa är målet att aktivt verka för att klimatpåverkande utsläpp från transporter i Stockholmsregionen ska upphöra till 2035. Det kan påverka regionens konkurrenskraft, livskvaliteten för invånarna eller transportmöjligheter till, från och inom regionen. Med ett uttalat mål om noll utsläpp i transportsektorn kan det leda till drastiska åtgärder som helt saknar stöd hos kommunernas invånare.

Sammantaget tar den föreslagna regionala utvecklingsplanen inte hänsyn till befintliga förutsättningar, folkvilja eller nödvändiga överväganden. Denna brist på en konkret och realistisk vision kan underminera förmågan att driva regionen framåt och möta dess framtida utmaningar på ett effektivt sätt.

[redacted]

Sverigedemokraterna

[redacted]

Sverigedemokraterna

Huddinge

SÄRSKILT YTTRANDE
Kommunstyrelsen

Vänsterpartiet

Datum: 2024-10-02
Diarienummer: KS-2023/1961.313

Ärende 23: Svar på remiss - Samråd om ny regional utvecklingsplan RUFS, (RS 2024–0344)

Den regionala utvecklingsplanen är ett välbehövligt dokument och tar upp viktiga utmaningar som vi har i Stockholmsregionen. Vänsterpartiet anser i allt väsentligt att förslaget till remissvar gällande Samråd om ny regional utvecklingsplan är bra. Samtidigt menar vi att det är viktigt att en ny regional utvecklingsplan har ett tydligare fokus på några områden.

Social hållbarhet

Det sociala perspektivet behöver förstärkas ännu mer i samrådsmaterialet. Det är stora socioekonomiska skillnader mellan kommuner, mellan kommundelar och mellan stadsdelsområden i hälsa, utbildning och förvärvsfrekvens. Till och med upplevelse av närhet till grönområde varierar. Det sociala kapitalet ser mycket olika ut hos regionens invånare. Ska Stockholmsregionen bli en socialt hållbar region måste alla invånares potential och möjligheter tas tillvara och få utvecklas. I dagsläget finns en tydlig segregation vad avser kommunerna när det kommer till den levnadsstandard som kan erbjudas människor som väljer att bosätta sig i någon av kommunerna i Stockholm.

Bostäder för alla

Bostadsbristen i regionen är påtaglig. Det är tydligt att vissa kommuner tar större ansvar för byggandet än andra, men det är också tydligt att det spelar roll vad man bygger. Vänsterpartiet vill bygga fler bostäder med rimliga hyror och menar att det behövs fler bostäder som alla har råd att bo i. Ombildningarna av bostadsrätter och det låga intresset att bygga hyresrätter gör det oerhört svårt -nästintill omöjligt- att få tag på en hyresrätt även i Huddinge idag, utöver de gamla miljonprogrammen. Hyrorna måste ligga på nivåer som även socioekonomiskt svaga grupper kan efterfråga men även inkludera bostäder för nyanlända. För Huddinges del handlar det om att bygga yteffektivt, energisnålt och att kommunen upplåter marken med tomträtt.

Tillgång till grönska och natur, närhet till vatten och rekreation har visat sig vara värdefullt för alla Huddingebor. Nya bostäder ska byggas klimatmart och på redan hårdgjord mark eller i områden där den minskade biltrafiken gett upphov till nya byggbara områden, inte i grönområden eller i naturreservat. Materialval och byggmetoder kan anpassas på ett sätt som håller hyrorna nere i nyproduktion och samtidigt är mer skonsamma mot klimatet. Här är Kombohus en modell vi nu provar och vill se mer av.

Bostadsbyggandet ska delas solidariskt mellan kommunens olika delar, kommuner och landstinget ska ta en aktiv roll för att möjliggöra fler bostäder. Det ska inte byggas bostads- och arbetsplatsområden dit det inte går bra kollektivtrafik. När en förtätning i ett nytt bostadsområde sker ska även ny kollektivtrafik dras där.

Bryt segregationen

En av vår samtids största utmaningar är segregationen. Den måste brytas och vi måste stoppa rekryteringen till kriminella gäng. För att göra det måste vi bygga ut välfärden och se till att folk kommer i arbete. Vi måste också erbjuda ungdomar samlingsplatser och vettiga saker att göra på sin fritid. Här är ett av de grundläggande problemen att många mötesplatser som attraherar unga förutsätter att man konsumerar något och många saknar vuxennärvaro. Vi måste också ge mer resurser till skolor i socioekonomiskt utsatta områden för att säkerställa en likvärdig utbildning oavsett var man bor.

Grön omställning av transporter

Utvecklingsplanen bör i större utsträckning fokusera på att framtidens transporter ska ställas om. Det handlar dels om kollektivtrafiken som måste byggas ut och bli mer lättillgänglig i hela regionen. Detta kan bland annat göras genom kollektivtrafiknära byggande men också genom fler infartsparkeringar och utbyggt bussnät. Vi menar också att de tunga transporterna måste ställas om. Här har exempelvis den nya djuphamnen i Nynäshamn potential där den spårbundna trafiken skulle kunna byggas ut. Istället har man valt en motorvägslösning, Tvärförbindelse Södertörn, som är både otidsenlig och dålig för klimatet, luftkvaliteten och dagvattnet. Det beslutet borde rivas upp.

Det är viktigt att vi arbetar ännu hårdare för att uppmuntra invånare att välja kollektivtrafik och detta kan vi smidigast göra genom att erbjuda smarta kollektivtrafiklösningar med en jämlik agenda för hela regionen. Ett jämställdhetsperspektiv måste bakas in för att fler kvinnor ska kunna åka kollektivt

och tryggt. Även de med barnvagnar och olika hjälpmedel, som våra äldre och funktionshindrade ska kunna ges utrymme på ett attraktivt och smidigt sätt.

Ekologisk hållbarhet

Globalt klimatansvar

Det är bra att konsumtionsperspektivet lyfts i samrådshandlingen. Ett perspektiv där regionens totala klimatförändrande utsläpp synliggörs är det enda rättvisa och förtroendeingivande perspektivet. Stockholmsregionen blir inte en trovärdig aktör i en globaliserad värld om vi hävdar att våra utsläpp är begränsade till vår geografiska yta.

[redacted] [redacted]

Digitala Signaturer

Signerad med: BankID
Signerad av: [redacted]
Datum: 2024-10-02 22:03 +02:00

Signerad med: BankID
Signerad av: [redacted]
Datum: 2024-10-03 00:37 +02:00

Signerad med: BankID
Signerad av: [redacted]
Datum: 2024-10-03 06:22 +02:00

Huddinge

PROTOKOLLSUTDRAG

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott
25 september 2024

§ 11 Svar på remiss - Samråd om ny regional utvecklingsplan RUFS, (RS 2024–0344)

Diarienummer: KS-2024/667

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskotts beslut

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott överlämnar ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Sammanfattning

Huddinge kommun har fått samrådsversionen av Region Stockholms nästa regionala utvecklingsplan. Samrådsförslaget är en revidering av RUFS 2050, där den huvudsakliga rumsliga inriktningen med flerkärnighet som grund finns kvar. Samrådsförslaget har en förlängd tidshorisont till 2060. Samrådet pågår till 30 september och Huddinge har fått förlängd svarstid till 3 oktober.

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till svar består av dels ett gemensamt yttrande tillsammans med övriga Södertörnskommuner, dels ett kommunspecifikt yttrande.

Huddinge kommun står bakom det södertörnsgemensamma yttrandet och framhåller därtill följande synpunkter som är särskilt viktiga för Huddinge där regionala utvecklingsplanen kan förtydligas och stärkas.

- En än mer genomförandeinriktad plan med mer fokus och spets.
- En plan som tydliggör hur regional balans ska uppnås.
- Intensifiera genomförandet av regionala stadskärnorna.
- En plan som visar framtida behov av transportinfrastruktur.
- En plan som tydligt integrerar social och ekologisk hållbarhet.
- En mer schematisk plankarta som visar övergripande bebyggelseutveckling.

Yrkanden

[redacted] (M) yrkar att ärendet överlämnas till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Ordföranden frågar om samhällsbyggnadsutskottet beslutar i enlighet med [redacted] (M) yrkande och finner att så är fallet.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteutlåtande, KS, samråd regional utvecklingsplan, RS 2024–0344
2. Bilaga 1. Huddinges yttrande kring samråd regional utvecklingsplan
3. Bilaga 2, Södertörnsgemensamma yttrande kring samråd regional utvecklingsplan
4. Samrådsförslag Regional utvecklingsplan

Huddinge

PROTOKOLLSUTDRAG
Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott
25 september 2024

5. Missiv Samrådsförslag Regional utvecklingsplan
6. Bilaga Berakning av demografiskt bostadsbehov
7. Bilaga Samlad konsekvensbedomning

Beslutet skickas till

Region Stockholm, Regionledningskontoret, Utvecklings och regionplanering [redacted], Södertörnskommunerna

Handläggare
[redacted]

Kommunstyrelsen

Svar på remiss - Samråd om ny regional utvecklingsplan RUFS, (RS 2024–0344)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner förvaltningens förslag till yttrande gällande remiss Samråd om ny regional utvecklingsplan, RS 2024–0344, enligt bilaga 1.
2. Kommunstyrelsen godkänner Södertörnsgemensamma remissvar gällande remiss Samråd om ny regional utvecklingsplan, RS 2024–0344, enligt bilaga 2.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Huddinge kommun har fått samrådsversionen av Region Stockholms nästa regionala utvecklingsplan. Samrådsförslaget är en revidering av RUFS 2050, där den huvudsakliga rumsliga inriktningen med flerkärnighet som grund finns kvar. Samrådsförslaget har en förlängd tidshorisont till 2060. Samrådet pågår till 30 september och Huddinge har fått förlängd svarstid till 3 oktober.

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till svar består av dels ett gemensamt yttrande tillsammans med övriga Södertörnskommuner, dels ett kommunspecifikt yttrande.

Huddinge kommun står bakom det södertörnsgemensamma yttrandet och framhåller därtill följande synpunkter som är särskilt viktiga för Huddinge där regionala utvecklingsplanen kan förtydligas och stärkas.

- En än mer genomförandeinriktad plan med mer fokus och spets.
- En plan som tydliggör hur regional balans ska uppnås.
- Intensifiera genomförandet av regionala stadskärnorna.
- En plan som visar framtida behov av transportinfrastruktur.
- En plan som tydligt integrerar social och ekologisk hållbarhet.
- En mer schematisk plankarta som visar övergripande bebyggelseutveckling.

Beskrivning av ärendet

Huddinge kommun har fått möjlighet att yttra sig kring Region Stockholms samrådsförslag till ny regionala utvecklingsplan. Samrådsförslaget är en revidering av den nu gällande regionala utvecklingsplanen med förlängd tidshorisont från 2050 till 2060. Samrådsförslaget innehåller både en regional utvecklingsplan och en regional utvecklingsstrategi.

Samrådsförslaget har en utvecklad vision jämfört med RUFS 2050 för stockholmsregionen: *Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion att bo, leva och verka i.* Till visionen finns tre övergripande mål som är kopplade till de tre hållbarhetsaspekterna social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Under varje övergripande mål finns ett antal mål som följs av ett antal prioriteringar.

Förutom vision och målstruktur innehåller samrådsversionen en rumslig inriktning för Stockholmsregionen samt ett avsnitt om genomförande av planen. Huvudsakliga rumsliga strukturen kvarstår sedan RUFS 2050 med fokus på flerkärnighet. Samrådsförslaget är beskrivet av region Stockholm som ett utkast varpå text om vissa frågor kommer att kompletteras till granskningsförslaget.

Samrådet pågår mellan 10 april och 30 september 2024. Huddinge har fått förlängd svarstid till 3 oktober 2024. Region Stockholm planerar att remittera ett granskningsförslag under år 2025 och ambitionen är att den nya regionala utvecklingsplanen ska antas i Regionfullmäktige i maj år 2026.

Regionen har i missivet ställt ett antal frågeställningar gällande vision och mål, samt planeringsinriktningar. Det finns också frågeställningar om samrådshandlingens utmaningar och styrkor samt rumsliga inriktning och plankarta. Regionen önskar också få svar på frågor om former för samverkan, roller och ansvar för den regionala utvecklingen. I huvudsak besvarar Huddinge frågorna i det södertörnsgemensamma yttrandet.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till svar består av dels ett gemensamt yttrande tillsammans med övriga Södertörnskommuner, dels ett kommunspecifikt yttrande.

I det södertörnsgemensamma yttrandet framhålls följande huvudsakliga synpunkter.

- Södertörnskommunerna ser behov av att samlas kring en långsiktig plan med höga ambitioner och står bakom samrådsförslagets vision och målår 2060.
- Södertörnskommunerna är positiva till att samrådsförslaget utgörs av en komprimerad och lättillgänglig plan. Planen skulle dock bli väsentligt tydligare genom att minska antalet prioriteringar samt tydliggöra och renodla planen till frågor som har regional betydelse.

- Södertörnskommunerna står bakom den övergripande rumsliga strukturen som syftar till en flerkärnighet med regionala stadskärnor. Frågor om regional balans behöver dock genomsyra planen i större utsträckning.
- Södertörnskommunerna saknar en redovisning om hur planförslaget förhåller sig till befintliga regionala strategier och planer.
- Södertörnskommunerna önskar en tydligt genomförandeinriktad plan och ser fram emot fortsatta dialoger under framtagandeprocessen så att vi tillsammans på bästa sätt kan arbeta för att uppnå målen i den regionala utvecklingsplanen.
- Södertörnskommunernas gemensamma prioriteringar för infrastruktursatsningar för huvudstadsregionen och landets utveckling.

I det Huddingespecifika yttrandet förtydligas vissa av punkter från det Södertörnsgemensamma yttrandet då de är av särskild vikt för Huddinge. Därutöver är lyfts några ytterligare synpunkter som är Huddingespecifika.

- En genomförandeinriktad plan med mer fokus och spets –samrådsförslaget är mer komprimerat och genomförandeinriktat men skulle än mer kunna tydliggöra regionens roll som samordnare i genomförandet.
- En plan som tydliggör hur regional balans ska uppnås – en viktig regional fråga som skapar hållbarhet på flera nivåer. Den regionala utvecklingsplanen behöver beskriva hur den balanserade regionen ska uppnås samt hur uppföljning ska ske.
- Intensifiera genomförandet av regionala stadskärnorna - Den flerkärniga strukturen innebär inte bara utpekande av kärnorna utan bidrar också till den regionala balansen. Arbetet med handlingsplanerna behöver fortsatt att fokusera på gemensamt genomförande och handlingskraft.
- Transportinfrastruktur som visar framtida behov – Att beskriva framtida behov av infrastruktur är viktigt för den regionala utvecklingsplanen och dess genomförande. För Huddinge kommun är både Bytespunkt Flemingsberg, med nedsänkning av väg 226 och Spårväg syd viktiga för att uppnå och bibehålla ett fortsatt hållbart resande i södra regionhalvan.
- En plan som integrerar social och ekologisk hållbarhet – flera utmaningar som klimatförändringar, segregation, ojämlikhet och den upplevda otryggheten i regionen har ökat och den nya regionala utvecklingsplanen behöver låta ett hållbarhetsperspektiv genomsyra alla områden i planen, där både social och ekologisk hållbarhet adresseras.
- En plankarta som är mer schematisk – Den regionala utvecklingsplanens karta skulle med fördel kunna vara mindre detaljerad kring vilken typ av utveckling som bör ske i respektive område. Den bör, utöver de regionala stadskärnorna, enbart peka ut i vilka lägen utveckling bör ske, medan det är upp till kommunerna själva att definiera vilken typ av utveckling och hur mycket.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Samrådet bedöms inte ge några ekonomiska eller juridiska konsekvenser för Huddinge kommun.

[redacted]
Kommundirektör

[redacted]
Samhällsbyggnadsdirektör

Bilagor

Bilaga 1. Huddinges yttrande kring samråd regional utvecklingsplan
Bilaga 2. Södertörnsgemensamma yttrande kring samråd regional utvecklingsplan
Bilaga 3. Samrådsförslag Regional utvecklingsplan
Bilaga 4. Missiv Samrådsförslag Regional utvecklingsplan
Bilaga 5. Bilaga beräkningar av demografiskt bostadsbehov
Bilaga 6. Bilaga Samlad konsekvensbedömning

Beslutet ska skickas till

Region Stockholm, Regionledningskontoret, Utvecklings och regionplanering
[redacted], Södertörnskommunerna

Datum
2024-08-21

Diarienummer
KS-2024/667.311

Er referens
Klicka här för att ange text.

Handläggare
[redacted]

Region Stockholm

Samråd om ny regional utvecklingsplan, RS 2024–0344

Bakgrund

Huddinge kommun har fått möjlighet att yttra sig kring Region Stockholms samrådsförslag till ny regionala utvecklingsplan. Samrådsförslaget är en revidering av den nu gällande regionala utvecklingsplanen med förlängd tidshorisont från 2050 till 2060. Samrådsförslaget innehåller både en regional utvecklingsplan och en regional utvecklingsstrategi.

Samrådsförslaget har en utvecklad vision jämfört med RUFS 2050 för stockholmsregionen: *Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion att bo, leva och verka i.* Till visionen finns tre övergripande mål som är kopplade till de tre hållbarhetsaspekterna social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Under varje övergripande mål finns ett antal mål som följs av ett antal prioriteringar.

Förutom vision och målstruktur innehåller samrådsversionen en rumslig inriktning för Stockholmsregionen samt ett avsnitt om genomförande av planen. Huvudsakliga rumsliga strukturen kvarstår sedan RUFS 2050 med fokus på flerkärnighet. Samrådsförslaget är beskrivet av region Stockholm som ett utkast varpå text om vissa frågor kommer att kompletteras till granskningsförslaget.

Samrådet pågår mellan 10 april och 30 september 2024. Huddinge har fått förlängd svarstid till 3 oktober 2024. Region Stockholm planerar att remittera ett granskningsförslag under år 2025 och ambitionen är att den nya regionala utvecklingsplanen ska antas i Regionfullmäktige i maj år 2026.

Regionen har i missivet ställt ett antal frågeställningar gällande vision och mål, samt planeringsinriktningar. Det finns också frågeställningar om samrådshandlingens utmaningar och styrkor samt rumsliga inriktning och plankarta. Regionen önskar också få svar på frågor om former för samverkan, roller och ansvar för den regionala utvecklingen. I huvudsak besvarar Huddinge frågorna i det södertörnsgemensamma yttrandet.

Förvaltningens synpunkter

Huddinge står bakom Södertörnsgemensamma yttrandet men har utöver det följande synpunkter.

Huddinge kommuns huvudsakliga synpunkter

- **En genomförandeinriktad plan med mer fokus och spets** –samrådsförslaget är mer komprimerat och genomförandeinriktat men skulle än mer kunna tydliggöra regionens roll som samordnare i genomförandet.
- **En plan som tydliggör hur regional balans ska uppnås** – en viktig regional fråga som skapar hållbarhet på flera nivåer. Den regionala utvecklingsplanen behöver beskriva hur den balanserade regionen ska uppnås samt hur uppföljning ska ske.
- **Intensifiera genomförandet av regionala stadskärnorna** - Den flerkärniga strukturen innebär inte bara utpekande av kärnorna utan bidrar också till den regionala balansen. Arbetet med handlingsplanerna behöver fortsatt att fokusera på gemensamt genomförande och handlingskraft.
- **Transportinfrastruktur som visar framtida behov –** Att beskriva framtida behov av infrastruktur är viktigt för den regionala utvecklingsplanen och dess genomförande. För Huddinge kommun är både Bytespunkt Flemingsberg, med nedsänkning av väg 226 och Spårväg syd viktiga för att uppnå och bibehålla ett fortsatt hållbart resande i södra regionhalvan.
- **En plan som integrerar social och ekologisk hållbarhet –** flera utmaningar som klimatförändringar, segregation, ojämlikhet och den upplevda otryggheten i regionen har ökat och den nya regionala utvecklingsplanen behöver låta ett hållbarhetsperspektiv genomsyra alla områden i planen, där både social och ekologisk hållbarhet adresseras.

En genomförandeinriktad plan med mer fokus och spets

Huddinge kommun välkomnar att samrådsförslaget har komprimerats, att genomförandefrågor har fått ett större utrymme i planen, samt att frågor kopplat till finansiering och påverkansarbete gentemot statlig nivå behandlas. Dock skulle regionen kunna vara ännu tydligare kring den egna rollen i genomförandet av den regionala utvecklingsplanen. Regionen har en viktig uppgift i att samordna genomförandet, vilket tydligare bör beskrivas under avsnittet *Region Stockholms roll i genomförandet*.

Avsnittet om genomförande beskriver i nuläget snarare regionplanerarens roll än regionen som organisation. Ett tydligare helhetsgrepp skulle kunna tas där frågor kopplat till exempelvis hur regionens olika förvaltningar samverkar för att tillsammans genomföra den regionala utvecklingsplanen beskrivs. Stycket om finansiering skulle kunna kompletteras med att regionen ska arbeta för att i samverkan med kommunerna utveckla alternativa finansieringsformer för genomförande av regionala utvecklingsfrågor. Exempel på områden där regionen kan bidra med relevanta kunskapsunderlag är att analysera behovet av idrotts- och kulturanläggningar med regionala upptagningsområden samt kopplat till detta erbjuda forum där kommunerna kan samverka kring etablering.

Huddinge ser positivt på det parallella arbete som pågår med att ta fram handlingsplaner för de regionala stadskärnorna. Även ambitioner kring regional balans, klimat och social hållbarhet bör konkretiseras i egna handlingsplaner för att genomförande ska möjliggöras. Handlingsplaner bör kopplas till respektive mandatperiod, innefatta handlingsorienterade åtgärder, en tydlig ansvarsfördelning samt följas upp. Huddinge önskar en samordning när handlingsplanerna ska följas upp utifrån gemensamt överenskomna statistikområden.

En plan som tydliggör hur regional balans ska uppnås

Det finns en ojämn fördelning av arbetsplatser och platser inom högre utbildning i länet med en tyngdpunkt mot de norra delarna, medan bostadsexpansionen är stor på den södra länshalvan. Obalansen är en av regionens största utmaningar och bör adresseras tydligare i en ny regional utvecklingsplan. Det bör finnas beskrivet hur regional balans ska uppnås samt vilka indikatorer som ska användas för att följa upp och mäta måluppfyllelse.

En ökad regional balans bidrar till ett diversifierat näringsliv och kompetensförsörjning i hela regionen. Regional balans bidrar även till att lösa utmaningar kopplat till klimatpåverkande utsläpp då det minskar transportbehov och behov av investeringar i transportinfrastruktur. Obalansen kopplar dessutom starkt till social hållbarhet då tillgänglighet till arbetsplatser, kultur och service är en faktor som främjar en hållbar samhällsutveckling, ökar invånarnas livskvalitet, minskar pendlingstider och har positiv påverkan på trygghet på lång sikt.

Samrådsförslaget lyfter centraliserade och etablerade kulturinstitutioner som styrkor i regionen. Att det finns få kulturella noder i regionen utanför den centrala regionkärnan är en stor utmaning. Regioninvånarnas jämlika tillgång till konst och kultur har betydelse för att uppnå samrådsförslaget mål om social hållbarhet. För att möjliggöra träffsäkra och gemensamma insatser för kulturen utanför huvudstadskommunen, och således uppnå ökad regional balans, tycker Huddinge att kulturfrågan bör få en större plats i den nya regionala utvecklingsplanen och synas bland prioriteringarna.

Intensifiera genomförandet av regionala stadskärnorna

Huddinge står bakom den fortsatta rumsliga inriktningen med flerkärnighet och arbetar aktivt med att skapa förutsättningar och förverkliga de två regionala stadskärnor som finns inom kommunen. Både Kungens kurva och Flemingsberg har goda förutsättningar att bidra till sitt omland med arbetsplatser, utbildningstillfällen, kultur, idrott samt service.

Det påbörjade arbetet med handlingsplanerna har god potential att vara en betydelsefull del av helhetsarbetet givet att handlingsplanerna har fokus på handling och aktiviteter. Här ser Huddinge att Region Stockholm skulle kunna ta en mer aktiv roll kring påverkansarbete kopplat till de stora barriärer som exempelvis infrastruktur av nationell karaktär utgör genom Huddinges båda regionala stadskärnor.

Flemingsberg
Huddinge anser att det är viktigt att bibehålla den aktörsgemensamma samverkan som finns i Flemingsberg och ser det som ett föredöme för andra stadskärnor att ta efter. Samverkan är viktig för Flemingsbergs fortsatta utveckling till regional stadskärna. Till grund för arbetet ligger det regionala utvecklingsprogrammet för Flemingsberg som Huddinge kommun, Botkyrka kommun och Region Stockholm gemensamt tagit fram. Det vore eftersträvansvärt att se en mer aktiv roll kring regionen som fastighetsägare utifrån ett stadsutvecklingsperspektiv för att bidra till kärnans framväxt.

För att förverkliga regionens Life-Science-strategi finns i Flemingsberg viktiga samverkansformer som behöver bibehållas och nyttjas, som Flemingsbergs Science.

Kungens kurva
Huddinge kommun arbetar aktivt med Kungens kurvas utveckling, både genom planering av det första bostadsområdet som ska ha cirka 3500 bostäder och genom att tillsammans med Stockholm verka för att knyta samman Kungens kurva – Skärholmen till *en* regional stadskärna. Huddinge kommun har en aktörsgemensam samverkan med Stockholms stad - Skärholmens stadsdelsförvaltning med fokus på platsutveckling, trygghet och näringslivsfrågor. I arbetet deltar även Kungens kurva-Skärholmen Fastighetsägare ekonomisk förening som en viktig samarbetspart. Huddinge anser att regionen har stor möjlighet att bidra med både samordning samt påverkansarbete för att få till *en* sammankopplad regional stadskärna.

Transportinfrastruktur som visar framtida behov

Transportinfrastrukturen utgör en av de viktigaste mellankommunala frågorna inom regionen. Huddinge önskar att den regionala utvecklingsplanen bör utvecklas inom området transportinfrastruktur så att den hanterar en möjlig framtida utveckling mot 2060.

Bytespunkt Flemingsberg
Flemingsberg är som utpekad storregional bytespunkt med tågstopp för regional- och fjärrtåg viktig för hela Stockholm-Mälarregionen. Utveckling av bytespunkt Flemingsberg inklusive nedsänkning av väg 226 krävs för att förbättra den storregionala tillgängligheten och skapa goda förutsättningar för ett framtida ökat kollektivtrafikresande i och till den regionala stadskärnan. Nedsänkningen av väg 226 är en del i en effektiv trafikförsörjning för att kollektivtrafiken ska kunna ta sig över väg 226 planskilt och därmed uppnå sin fulla potential.

För att hantera det ökande resande som den kraftfulla stadsutvecklingen i Flemingsberg krävs en effektiv och attraktiv bytespunkt. Huddinge önskar en ännu tydligare prioritering av storregionala bytespunkter i samrådshandlingen, för att regiontågtrafiken ska kunna upprätthålla attraktiva restider och för att utpekade storregionala bytespunkter inte ska konkurrera med varandra. De regionala och

storregionala bytespunkternas kapacitet måste säkerställas och mer fokus behövs på genomförande och ansvar.

Kollektivtrafikens konkurrenskraft
En ökad transporteffektivitet i hela regionen finns som mål i samrådshandlingen men Huddinge kommun saknar en tydlig definition av begreppet transporteffektivitet. Samrådsförslaget visar tydligt på att kollektivtrafiken ska prioriteras och utgöra persontrafikens ryggrad. Däremot saknas skrivningar om kollektivtrafikens konkurrenskraft gentemot andra fordonsslag. Så länge kollektivtrafiken inte är minst lika bra eller bättre än biltrafiken så kommer regionens målsättning om kollektivtrafikandel inte kunna nås.

Tydligare koppling mot länsplan och kollektivtrafikplan 2050
Huddinge kommun tycker att det är positivt att samrådsförslaget lyfter såväl behov av nya investeringar i regionen som behov av styrmedel för att uppnå ett transporteffektivt samhälle. Att prioritera underhåll och återinvestering är också viktigt då transportsystemet på många sätt lider av kapacitetsbrister och störningar och det är viktigt att särskilt kollektivtrafiken upplevs som pålitlig och robust, framför allt när många kommuner planerar sin bebyggelseutveckling längs pendeltågssystemet.

Framtida behov av transportinfrastruktur bör framgå av den regionala utvecklingsplanen då den bör utgöra ett underlag i dialog med staten och för Länsplan för transportinfrastruktur. Då inga långsiktiga behov pekas ut och plankartan visar ett kortare tidsperspektiv än målåret 2060 så är det svårt att se hur samrådsförslaget ska kunna utgöra ett tydligt underlag till detta. Processen för utvecklingsplanen är ett viktigt tillfälle för regionens aktörer att samlas kring långsiktiga behov, vilket inte görs i samrådsförslaget.

Spårväg syd
Huddinge är positiva till att Spårväg syd finns redovisat i samrådsförslaget. Spårvägen är en förutsättning för genomförandet av en flerkärnig region med kapacitetsstark och attraktiv kollektivtrafik. Huddinge kommun tar ett stort regionalt ansvar genom åtagandet i Sverigeförhandlingens Ramavtal 6 Storstad Stockholm avseende medfinansiering, bostadsbyggande och utbyggnad av infrastruktur för gång och cykel. Kommunen har även bidragit med förskottering av projektmedel för att Spårväg syd ska kunna trafikstarta så tidigt som möjligt. Huddinge kommun förväntar sig att Regionen tar ansvar för att Spårväg syd genomförs planenligt. Om Spårväg syd försenas kraftigt eller uteblir så skulle det ge mycket stora konsekvenser för utvecklingen av såväl Huddinge kommun som för Stockholmsregionen.

En plan som integrerar social och ekologisk hållbarhet
Flera av de utmaningar som beskrivs i RUFS 2050 har intensifierats sedan planen togs fram. Klimatförändringarna har accelererat, segregationen, ojämlikheten och den upplevda otryggheten i regionen har ökat. Den nya regionala

utvecklingsplanen behöver därför låta ett hållbarhetsperspektiv genomsyra alla områden i planen, där både social och ekologisk hållbarhet adresseras.

Huddinge ser positivt på den nya målstrukturen där social och ekologisk hållbarhet utgör varsitt övergripande mål. Dock behövs ett större fokus på hur segregationen ska minska för att regionen bättre ska hålla ihop och hur jämlika levnadsvillkor i hela regionen ska uppnås. Frågan behöver lyftas fram tydligare i mål och prioriteringar, samt kopplas till bostadsförsörjning, bebyggelsestruktur och infrastrukturplanering. På samma sätt som bristande samband i grönstrukturen pekas ut på karta skulle bristande samband i den fysiska strukturen, där åtgärder krävs för att skapa en mer sammanhållen region, kunna pekas ut i plankartan.

För att möjliggöra samverkan kring jämlika levnadsvillkor behöver Region Stockholm driva på arbetet med att tillgängliggöra data på låga nivåer (Regso och Deso). Satsningar på folkhälsa behöver grundas i data för att rätt insatser ska tillsättas på rätt plats och kunna följas upp kvalitativt.

En fungerande bostadsförsörjning är grundläggande för regioninvånarnas livskvalitet. Huddinge ser positivt på att den regionala utvecklingsplanen fortsatt analyserar hur många bostäder som varje kommun behöver tillföra som del av den regionala bostadsförsörjningen. Huddinge noterar att det prognosticerade behovet har sänkts jämfört med RUFS 2050, och vill påpeka att kommunen kopplat till Sverigeförhandlingen fortsatt har högre ställda målsättningar för bostadsbyggandet, samt en hög planberedskap. Huddinge anser att regionen framåt även bör bidra med kvalitativa analyser kring vilka olika typer av boendeformer som behöver tillföras i olika delar av regionen för att uppnå en mer funktionell bostadsmarknad och minskad segregation.

Samrådsförslaget saknar ett förhållningsätt till barnkonventionen och Huddinge önskar att barn och ungas perspektiv tydliggörs genomgående i planen. En barnkonsekvensanalys skulle kunna bidra till att barn och ungas perspektiv omhändertas på ett tydligare sätt.

Målkonflikter kopplat till klimat och hur de ska hanteras behöver beskrivas på ett tydligare sätt. Samrådsförslaget lyfter utmaningen om att växa på ett hållbart sätt, men Huddinge anser att det tydligare behöver beskrivas hur målkonflikter ska hanteras när regionen ska uppnå netto noll-utsläpp samtidigt som en expansiv utveckling planeras. För kunna bygga ut och samtidigt verka för att nå målen om minskade klimatpåverkande utsläpp ser Huddinge att prioriteringen *Vidareutveckla cirkulär och fossilfri resursanvändning* är extra viktig och att det är positivt att den frågan hanteras på en regional nivå.

Ambitioner gällande områdena biologisk mångfald och blåstruktur är otydliga i samrådsförslaget. Exempelvis saknas beskrivning av hur Mälaren som vattentäkt ska värnas. För att tydliggöra och stärka ambitionerna bör målsättningar och mer utvecklade prioriteringar kopplas till dessa områden.

Rumslig inriktning och plankarta

Bebyggelsestruktur
Huddinge kommun står bakom den övergripande rumsliga inriktningen där flerkärnighet och utveckling i kollektivtrafiknära lägen är bärande principer. Huddinge noterar att plankartan har fått färre kategorier inom bebyggelsestruktur jämfört med RUFS 2050, och anser att samrådsversionens plankarta inte helt stämmer överens med den planerade markanvändningen som kommunen redovisar i sin översiktsplan. Den regionala utvecklingsplanens karta skulle med fördel kunna vara mindre detaljerad kring vilken typ av utveckling som bör ske i respektive område. Den bör, utöver de regionala stadskärnorna, enbart peka ut i vilka lägen utveckling bör ske, medan det är upp till kommunerna själva att definiera vilken typ av utveckling och hur mycket.

Huddinge önskar att avgränsningar för bebyggelseutveckling är schematiskt utritade i plankartan. I samrådshandlingen har exempelvis de regionala stadskärnorna en skarp avgränsning vid naturområden och naturreservat vilket skapar otydlighet kring om kartan visar schematisk eller exakt avgränsning. Huddinge anser att även naturområden kan ingå som en del i en regional stadskärna där exempelvis förtydligade av entréer och kopplingar in i områdena kan vara en del i de regionala stadskärnornas utveckling.

Huddinge kommun har informerats av regionen om att befolkningsprognoser redovisade på delområdesnivå kommer att arbetas fram efter att den nya regionala utvecklingsplanen är antagen, vilka kommer att baseras delvis på innehållet i markanvändningskartan. Huddinge vill understryka att kommunerna behöver involveras i arbetet med befolkningsprognoser på delområdesnivå, samt att kommunernas planerade utveckling framåt vägs in i underlaget. Detta är en viktig fråga ur det kommunala perspektivet då prognoserna exempelvis har bäring på vilken kollektivtrafikförsörjning regionen planerar för i olika områden.

Grönstruktur
Den regionala grönstrukturen har fått nya kategorier i plankartan jämfört med RUFS 2050. Det finns vissa viktiga svaga samband i Huddinge som inte längre synliggörs i det nya förslaget:

- Sambandet mellan Bornsjökilen och Hanvedenkilen via Loviseberg och Flemingsberg borde synliggöras som ett *Svagt grönt samband genom bebyggelse.*
- De svaga gröna kopplingarna över kommungränsen mellan Huddinge och Stockholm vid Högmora borde markeras som *Svagt grönt parti i grön kil* för att synliggöra risken för en fragmentering av grönkilen.
- Huddinge noterar att det svaga gröna samband genom bebyggelsen i Trångsund som redovisades i RUFS 2050 har fått en ny placering längre norrut i kartan i Stockholms stad. Förhållningssätten kopplade till de svaga gröna sambanden skulle med fördel kunna formuleras på ett sätt som

indikerar att åtgärder för att stärka/inte försvaga sambanden behöver implementeras i ett större omland kring pilens sträckning.
- Ett stråk genom Fullersta, Huddinge centrum och Sjödalen skulle kunna pekas ut som ett *Svagt grönt samband genom bebyggelse* ur ett regionalt perspektiv. Detta stråk är ett viktigt vattenstråk i Fullerstaåns avrinningsområde.

Stationerna i Huddinge centrum och Masmo samt den planerade stationen i Kungens kurva pekas ut som *Gröna stationer*. Det finns dock ingen definition eller planeringsriktlinjer att förhålla sig till kopplat till kategorin, vilket skapar otydlighet.

Nära det befintliga verksamhetsområdet i Gladö pekas ett *Planerat statligt naturreservat* ut. Huddinge kommun vill informera om att det pågår ett arbete med ett planprogram för att utveckla verksamhetsområdet, där avgränsningen för området är under utredning. Gladö är ett viktigt område för att tillgodose behovet av mark för störande verksamheter ur ett regionalt perspektiv.

Infrastruktur

Samrådsförslagets plankarta visar ett betydligt mer kortsiktigt perspektiv än 2060 och saknar utpekade behov kopplat till en bristanalys. De vore önskvärt att plankartan tydligare visar en framtida utveckling av transportsystemet för att möjliggöra tillgång till mark för utbyggnad. Huddinge noterar att beslutade objekt såsom Spårväg syd pekas ut som planerat objekt. Huddinge ser att Masmo fortsatt bör pekas ut som regional bytespunkt i och med Spårväg syd etablering.

Huddinge pekar i kommunens översiktsplan ut Vårby som en potentiell plats för anslutning med kollektivtrafik på vatten, och ser gärna en fortsatt dialog med regionen i frågan.

Spårväg syd och expressbuss inom Kungens kurva har ännu inte fått sin slutgiltiga dragning och kan behöva ritas om till antagandeversionen. Plankartan kan också behöva ses över med avseende på hur vägar, spår och expressbusslinjer illustreras. I nuläget syns knappt Spårväg syd på vissa sträckor. Ett förslag är att lägga linjerna parallellt istället för ovanpå varandra.

Regionala behov av teknisk försörjning

Den regionala utvecklingsplanen behöver tydligare definiera framtida behov och strategiska områden och funktioner kopplat till ytkrävande teknisk försörjning behöver i samverkan med kommunerna pekas ut på en övergripande nivå i plankartan.

I RUFS 2050 pekas potential för en teknisk anläggning för energiförsörjning ut i Gladö verksamhetsområde, vilket Huddinge tar höjd för i kommunens översiktsplan genom att peka ut ett utökad område för verksamhetsmark. Kommunen noterar att detta behov inte längre finns med i plankartan.

Datum
2024-08-21

Diarienummer
KS-2024/667.311

Avslutningsord

Huddinge uppskattar Region Stockholms vilja att involvera kommunerna i framtagandet av den regionala utvecklingsplanen och ser fram emot fortsatt god dialog och process.

För Huddinge kommun

[redacted]

Ordförande Kommunstyrelsen

Beslut i detta ärende har fattats av Kommunstyrelsen den 2 oktober 2024

Avsändare
Södertörnskommunerna

Region Stockholm
Diarienummer RS 2024-0344
registrator.rlk@regionstockholm.se

Remissyttrande från Södertörns-kommunerna över ny regional utvecklingsplan för Region Stockholm

Bakgrund

Region Stockholm har remitterat förslag till en ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Syftet med samrådet är att få in synpunkter och perspektiv för att kunna göra de prioriteringar och vägval som i slutändan ska resultera i en regional utvecklingsplan som ger nytta och stöd för så många aktörer som möjligt.

Region Stockholm önskar svar på ett antal frågeställningar enligt missivet. Frågeställningarna handlar om synpunkter på vision, mål och prioriteringar samt de styrkor och långsiktiga utmaningar som beskrivs i samrådsförslaget. Regionen önskar också synpunkter på den rumsliga utvecklingen och plankartan samt formerna för samverkan, roller och ansvar för den regionala utvecklingen i vår region.

Parallellt med att samrådsförslaget är ute på remiss fortsätter arbetet med att vidareutveckla kunskap och planeringsunderlag. Granskningsförslaget planeras att remitteras under år 2025 och ambitionen är att den nya regionala utvecklingsplanen ska antas i Regionfullmäktige i maj år 2026. Den antagna planen gäller sedan tills vidare med aktualitetsprövning/översyn en gång per mandatperiod.

Södertörnskommunerna (Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö) har, utifrån Södertörns utvecklingsprogram och sitt mångåriga samarbete, tagit fram det här gemensamma remissvaret. Vid behov lämnar också kommunerna egna kommunspecifika synpunkter.

Remisstiden sträcker sig till den 30 september 2024. Södertörnskommunerna har fått förlängd svarstid till den 3 oktober 2024.

Södertörnskommunerna viktigaste synpunkter

Södertörnskommunerna vill framförallt lyfta fram följande synpunkter. Dessa utvecklas också längre ner i remissvaret.

- Södertörnskommunerna ser behov av att samlas kring en långsiktig plan med höga ambitioner och står bakom samrådsförslagets vision och målår 2060.
- Södertörnskommunerna är positiva till att samrådsförslaget utgörs av en komprimerad och lättillgänglig plan. Planen skulle dock bli väsentligt tydligare genom att minska antalet prioriteringar samt tydliggöra och renodla planen till frågor som har regional betydelse.
- Södertörnskommunerna står bakom den övergripande rumsliga strukturen som syftar till en flerkärnighet med regionala stadskärnor. Frågor om regional balans behöver dock genomsyra planen i större utsträckning.
- Södertörnskommunerna saknar en redovisning om hur planförslaget förhåller sig till befintliga regionala strategier och planer.
- Södertörnskommunerna önskar en tydligt genomförandeinriktad plan och ser fram emot fortsatta dialoger under framtagandeprocessen så att vi tillsammans på bästa sätt kan arbeta för att uppnå målen i den regionala utvecklingsplanen.

Södertörnskommuneras synpunkter på samrådsförslaget

Den regionala utvecklingsplanen är betydelsefull och utgör en plattform och möjlighet för länets aktörer att lyfta blicken och samlas kring gemensamma mål och prioriteringar. Den utgör även ett viktigt stöd i det dagliga arbetet. Detta gäller både för mellankommunal samverkan och för de vägval den egna kommunen gör som kan påverka regionen i stort. Attraktionskraften för kommunerna och livsvillkoren för invånarna i Stockholmsregionen är i hög grad beroende av utvecklingen i regionen som helhet. Kommunerna är tätt sammankopplade och beroende av varandra genom såväl arbetsmarknad, bostadsmarknad, transportsystem som många andra frågor. I Region Stockholm kombineras den regionala utvecklingsplanen (RUFS) och regionala utvecklingsstrategin (RUS) till ett dokument, vilket Södertörnskommunerna ser som ett effektivt och värdefullt angreppssätt.

Södertörnskommunerna upplever överlag att samverkan och samrådsprocessen har varit positiv, strukturerad och tydlig, vilket har underlättat för kommunerna att bemanna upp på lämpligt sätt vid exempelvis de temamöten som regionen hållit under år 2023. Det finns dock en del förbättringsförslag och Södertörnskommunerna föreslår därför att en enkät skickas ut till kommunkontakterna för att fånga in dessa till nästkommande steg i processen.

Regionen har varit lyhörd för kommunernas önskemål om att hålla den regionala utvecklingsplanen kortare och mer genomförandeinriktad. Södertörnskommunerna uppskattar att samrådsförslaget är mer komprimerat, men planen skulle bli mer

användbar och träffsäker om den blir än mer kort och koncis. För att bli det behöver antalet prioriteringar minskas samt planen renodlas till frågor som har regional betydelse.

Behov av tydligare målstruktur

Vision och målår, övergripande mål och mål

Södertörnskommunerna står bakom den vision som uttrycks i samrådsförslaget samt är positiva till att den nya utvecklingsplanen har ett långsiktigt perspektiv med målår 2060. I samrådsförslaget redovisas dock mål med olika tidsperspektiv, vilket leder till otydlighet. Södertörnskommunerna kan dock ha förståelse för detta när det gäller mål som är nationellt beslutade.

Södertörnskommunerna ser positivt på att de tre övergripande målen är tydligt kopplade till de tre hållbarhetsperspektiven och att samrådsförslaget beskriver en målstruktur med färre mål jämfört med RUFS 2050. Södertörnskommunerna står i grunden bakom de sju mål som presenteras i samrådsförslaget, men kan konstatera att målen inte alltid är konsekvent formulerade.

Prioriteringarna

Regionen har efterfrågat om någon prioritering är viktigare än någon annan. Södertörnskommunerna anser att två prioriteringar är särskilt viktiga:

- **Vidareutveckling av de regionala stadskärnorna**
- **Skapa regional balans**

Regionen har också frågat om några prioriteringar saknas eller behöver omformuleras och för att uppnå en tydligare styrning föreslår Södertörnskommunerna att några prioriteringar slås ihop. Det gäller exempelvis:

- fyra prioriteringar som hanterar innovation ur olika perspektiv
- fyra prioriteringar som handlar om effektiv användning av transportsystemet.
- två prioriteringar som handlar om tekniskt försörjningssystem
- Prioriteringarna ”*stärk Stockholmsregionens attraktionskraft”* och ”*öka Stockholmsregionens internationella tillhetgänglig*.” som går in i varandra.

Genom att arbeta om och slå ihop dessa prioriteringar kan antalet prioriteringar minska från tolv till fyra.

Södertörnskommunerna anser också att prioriteringen ”*stärk Stockholmsregionens attraktionskraft”* är formulerad på en allt för övergripande nivå.

Prioriteringarna som beskrivs i samrådsförslaget syftar till att konkretisera målen och regionen föreslår att dessa ska vara skrivna i ska-budskap för att tydliggöra ett aktivt åtagande. Södertörnskommunerna uppfattar inte att alla prioriteringar är formulerade på det sättet och tycker att det vore värdefullt om det fanns en stringens i hur prioriteringar är formulerade så att de har liknande detaljeringsnivå och på så sätt hjälper till att konkretisera målen. I samrådsförslaget finns prioriteringar som är

mindre konkreta än målen. Ett exempel på detta är prioriteringen; ”*En fungerade bostadsförsörjning”* som kan behöva förtydligas för att konkretisera målet; ”*En bostadsförsörjning som tillgodoser invånarnas behov”*.

Södertörnskommunerna vill också lyfta fram barns och ungas möjlighet till jämlika livsvillkor för att skapa framtidstro och minska segregationen i Stockholmsregionen. Södertörnskommunerna anser att denna fråga behöver förtydligas och lyftas tydligare genomgående i planen såsom bland utmaningar, mål och prioritering.

Stockholmsregionens styrkor och utmaningar

Regionen önskar synpunkter på de styrkor och utmaningar som finns beskrivna i samrådsförslaget samt om utmaningarna tas om hand i förslaget.
Södertörnskommunerna delar i stort regionens syn på de sju identifierade styrkorna och uppskattar att styrkorna har tydliggjorts jämfört med RUFS 2050, men noterar att flera av regionens styrkeområden är centraliserade till den centrala regionkärnan.

Södertörnskommunerna ser att bostadsbristen och bostadsförsörjning har hamnat i skymundan i samrådsförslaget. Utmaningen med bostadsförsörjningen måste tydliggöras än mer i den regionala utvecklingsplanen. Bostadsbristen och den dysfunktionella bostadsmarknaden är en av regionens största utmaningar. Den har en avgörande påverkan på både kompetensförsörjning, internationell konkurrenskraft, livsvillkor och livskvalitet. Här är unga vuxna särskilt drabbade eftersom de har extra svårt att komma in på bostadsmarknaden. Att bostadsbristen inte beskrivs som en egen utmaning kan riskera att ge frågan mindre tyngd både i regionen och inte minst i dialog med staten. Kommunerna måste både möta den förväntade befolkningsökningen och det uppdämda bostadsbehov som finns. Situationen riskerar att ytterligare förvärras av den pågående byggkrisen. För att regionens kommuner ska klara bostadsförsörjningen kommer det inte enbart krävas insatser på kommunal nivå. Södertörnskommunerna önskar att regionens aktörer tillsammans ska ta ett ansvar för att lyfta frågan till nationell nivå och därigenom via olika insatser möjliggöra för ett ökat bostadsbyggande och ett bättre nyttjande av befintligt bostads- och bebyggelsebestånd.

Södertörnskommunerna anser att långa pendlingstider också bör synliggöras mer i den regionala utvecklingsplanen. I en internationell jämförelse lyfts denna fråga fram som en negativ aspekt för Stockholmsregionen, och pendlingstider har dessutom påverkan på flertalet av de utmaningar som nämns.

Beskrivningarna av styrkan livskvalitet anser därför Södertörnskommunerna ger en förskönad bild av Stockholmsregionen då livskvaliteten i regionen inte är jämlik och påverkas i hög grad av både långa pendlingstider och bostadsbrist.

Södertörnskommunerna anser att det är svårt att besvara frågan om samrådshandlingen tar hand om utmaningarna då vissa frågor som exempelvis blåstruktur inte är tillräckligt beskrivna eller ska kompletteras.
Södertörnskommunerna anser att regionen behöver tydliggöra hur utmaningarna omhändertas.

Regional rumslig struktur

Samrådsförslagets rumsliga struktur bygger i hög grad på RUFS 2050, vilket innebär samma regionala stadskärnor, stark kollektivtrafik mellan dessa, gröna regionala kilar likväl som den unika blå strukturen. Södertörnskommunerna förespråkar att fortsatt stärka och utveckla denna regionala rumsliga struktur, och framför följande synpunkter.

Tydliggör samspelet mellan de olika kartorna

Samrådsförslaget innehåller ett flertal olika kartor, där Södertörnskommunerna uppfattar plankartan (sid 47) som den viktigaste. Men samrådsförslaget innehåller också andra snarlika kartor som strukturkarta (sid 45), regionkarta (sid 11) samt ett antal tematiska kartor inom gods- och logistikinfrastruktur, grönstruktur och regionala cykelstråk. Södertörnskommunerna rekommenderar Region Stockholm att överväga behovet av antalet kartor och i så fall att ytterligare tydliggöra samspelet/överensstämmelsen med plankartan. Södertörnskommunerna ser även att ett antal andra kompletterande tematiska kartor som exempelvis strategiska kollektivtrafik/bytespunkter och landsbygdsutvecklingskarta skulle kunna komplettera planen. Här vill Södertörnskommunerna också peka på behovet av att stämma av mot kartor som finns i fördjupningarna till RUFS2050 exempelvis kartor i Landsbygds- och skärgårdsstrategin.

Den rumsliga strukturen och dess redovisning i plankartan

Till skillnad mot plankartan i RUFS 2050 visar samrådsförslaget mer av en nulägesbild än framtida utveckling för transportsystem, godsterminal- och anläggning samt teknisk infrastruktur. Detta innebär att inte alla behov synliggörs på ett likartat sätt och att det också blir olika målår som redovisas, antingen enbart som en beskrivning av nuläge eller utvecklingen de närmaste 10–20 åren. Södertörnskommunerna menar att plankartan i samrådsförslaget inte visar på en framtidsbild för år 2060.

Södertörnskommunerna anser vidare att framtida behov av ytkrävande tekniska försörjningssystem behöver tydliggöras i både text och plankarta. Risken är annars stor att ytor för dessa funktioners behov byggs bort. Behoven kan pekas ut som zoner/delområden i plankartan. Det skulle utgöra ett viktigt stöd i den fortsatta kommunala planeringen.

Likaså anser Södertörnskommunerna att den befintliga bebyggelsen och landsbygden behöver tydliggöras och synliggöras både i text och i plankarta. I samrådsförslaget redovisas detta under rubriken *Övrigt*. Södertörnskommunerna föreslår att kategorin *befintlig bebyggelse* istället läggs in under rubriken *bebyggelsestruktur* så att en helhetsbild ges gällande all bebyggelse inom regionen. Vidare föreslås att kategorin *mark utanför bebyggelsestrukturen* ges en reell betydelse som *landsbygd*. Landsbygden utgör en stor del av regionens geografiska yta och landsbygdens roll och betydelse i regionen måste synliggöras i regionen.

Samrådsförslagets plankarta visar utöver de mer principiella strukturerna en detaljerad markanvändningskarta. I vissa fall är denna markanvändningskarta mer detaljerad än kommunernas översiktsplaner. Genom att istället nyttja ett mer schematiskt symbolspråk ges en förståelse för den övergripande regionala skalan. Regionen och kommunerna får då lättare att enas kring de rumsliga principerna som är av regional betydelse utan att fastna i oenigheter kring detaljerade geografiska gränser. I sammanhanget ser Södertörnskommunerna att Region Skånes plankarta utgör en god referens för att hitta rätt detaljeringsgrad.

Södertörnskommunerna noterar att mycket har förändrats kring den rumsliga strukturen och framför allt hur detta redovisas i plankartan vilket gör det svårbedömt att notera vilka förändringarna är och vilken innebörd de har.
Södertörnskommunerna ser behov av en fördjupad dialog mellan Region Stockholm och respektive Södertörnskommun om den rumsliga strukturen och dess redovisning i plankartan.

Tydliggör kopplingen till angränsande regioner, Gotland samt grannländer.

Stockholmsregionen har aktivt arbetat med att stärka samverkan med de närliggande regionerna inom det så kallade östra Mellansverige samarbetet (ÖMS). En strategisk inriktning har antagits, ÖMS 2050 som kontinuerligt följts upp.
Södertörnskommunerna ser positivt på detta mellanregionala arbete i ÖMS, men önskar att både regionkartan (sida 11) och texter ytterligare tydliggör den strategiska inriktning som antagits.

Södertörnskommunerna anser också att kopplingen till region Gotland måste tydliggöras. Denna koppling saknas helt i regionkartan (sida 11).
Stockholmsregionens läge i Östersjön, och inte minst Södertörns läge med hamnarna i Nynäshamn och Södertälje kommuner, utgör ett viktigt och strategiskt nav.

Stärk de regionala stadskärnorna

I ett historiskt perspektiv har den regionala utvecklingsplanen byggt på en fysisk/rumslig struktur som innebär att tillväxten inte enbart ska ske i de centrala delarna av regionen. Sedan RUFS 2001 så har denna fysiska struktur ytterligare förtydligats genom utpekandet av flera regionala stadskärnor som sammanbinds av en stark kollektivtrafik och kompletterar den centrala regionkärnan. Dessa regionala stadskärnor ska också fungera som en attraktiv nod för sitt funktionella omland genom att tillhandahålla arbetsplatser, sjukvård, service, kultur och utbildning. Det är viktigt att ”hålla i och hålla ut” i denna fysiska struktur för Stockholmsregionen och fortsätta understödja den från lokalt, regionalt och statligt håll.
Södertörnskommunerna ser en risk med att de regionala stadskärnorna begränsas i sin utveckling och inte har möjlighet att tillgodose det utbud som regionen behöver på grund av målkonflikter mellan bebyggelseutveckling och de gröna kilarna i dess närhet.

Södertörnskommunerna stödjer också det initiativ som nyligen tagits av Region Stockholm avseende att gemensamt ta fram handlingsprogram för alla regionala

stadskärnor. Det är positivt att arbetet utgår ifrån respektive stadskärnas unika förutsättningar och att det är ett brett angreppssätt i direktiven som inkluderar såväl fysisk planering som kultur och näringsliv. Det är viktigt att detta nya initiativ adderar till det arbete som redan bedrivs på lokalt håll i respektive regional stadskärna. En annan framgångsfaktor är att hitta rätt sätt att integrera slutresultatet av detta arbete i den kommande antagna versionen av RUFS 2060.

Sträva mot en regional balans

Att minska den regionala obalansen är en avgörande faktor för en hållbar region. Södertörnskommunerna ser att prioriteringen ”Skapa regional balans” på ett tydligt sätt knyter an till de fem utmaningar som beskrivs i planen Södertörnskommunerna ser att en regional balans kan bidra till:

- Ökad tillgänglighet till arbetstillfällen och utbildning samt bättre matchning på arbetsmarknaden
- Minskad risk för utanförskap och en mer socialt sammanhållen region
- Ökad livskvalitet för regionens invånare genom att exempelvis mindre tid behöver läggas på pendling
- Minskade klimatutsläpp genom kortare restider och minskat behov att bygga infrastruktur
- Mer jämnt nyttjande av väg- och kollektivtrafiksystem samt i förlängningen minskat behov av investeringar och lägre driftskostnader

Södertörnskommunerna ser vidare att definitionen av regional balans behöver förtydligas i den regionala utvecklingsplanen och synliggöras i förhållande till regionens geografi, förslagsvis genom kartbilder. Det bör även ingå en eller flera indikatorer för att följa prioriteringen om regional balans över tid

En ledande kunskaps- och tillväxtregion.

En särskild näringslivs- och tillväxtstrategi har utarbetats av Region Stockholm utifrån nuvarande RUFS 2050. Södertörnskommunerna vill peka på vikten av att tydliggöra detta dokuments status och ser gärna att arbetet i enlighet med denna strategi fortsätter, i syfte att skapa kraft och genomförande.

Hög kompetens och stark arbetsmarknad lyfts i planen som en av Stockholmsregionens styrkor. Södertörnskommunerna vill dock peka på att det finns flera inomregionala skillnader inom arbetsmarknaden. Utbildningsnivåerna skiljer sig kraftigt mellan olika kommuner i regionen, med en betydligt lägre utbildningsnivå med eftergymnasiala studier sett till andelen invånare, främst i de kommuner som ligger längst bort från den centrala regionkärnan. Här kan istället utmaning nummer 5 *”Hur kan vi stärka kompetensförsörjningen och inkludera fler på arbetsmarknaden?”* utvecklas och då tydliggöra dessa skillnader.

Kompetensförsörjningen blir tillgodosedd genom att olika genomförda utbildningsinsatser levererar den kompetens som efterfrågas av näringslivet och offentlig sektor. I dagsläget finns det ett stort glapp på arbetsmarknaden i den kompetens som efterfrågas. Där kommer det livslånga lärandet in som en viktig del,

att människor när helst i livet ska kunna erbjudas utbildning och fortbildning för den kompetens som efterfrågas. Kompetens-/utbildningshubbar nära regionens invånare skulle kunna stärka kompetensförsörjningen i hela regionen, även i kommuner med låg utbildningsnivå.

Södertörnskommunerna stödjer en utveckling av Södertörns högskola och önskar att högskolan tilldelas universitetsstatus. Det skulle kraftfullt stärka den samlade utbildningsmiljön i södra Stockholm samt bidra till utveckling av den regionala stadskärnan i Flemingsberg. Det skulle samtidigt gynna den regionala balansen och stärka Stockholmsregionens ambitioner gällande utbildning och forskning.

Utveckla transportinfrastrukturen för en hållbar och sammanhållen region

Transportinfrastrukturen utgör en av de viktigaste mellankommunala frågorna inom regionen. Södertörnskommunerna anser att den regionala utvecklingsplanen behöver vara långsiktig och synliggöra behov hela vägen fram till år 2060, som är regionplanens målår. Det blir otydligt och passivt att i en långsiktig regionplan enbart redovisa beslutade investeringar som gäller för knappt halva planens tidshorisont. Nuvarande tidsperiod för transportinfrastrukturplaneringen är år 2022–2033, och den kommande perioden år 2026–2037. Den regionala utvecklingsplanen bör utgöra ett planeringsunderlag för långsiktiga och strategiska ställningstaganden av många olika aktörer. Att peka ut långsiktiga behov blir därför särskilt viktigt för både kommuner och stat, det ska vara enkelt och tydligt att förstå och väga in regionens behov i den kommunala planeringen. Detta gäller särskilt för transportinfrastruktur.

För att tydliggöra vad som är befintliga anläggningar, beslutade investeringar, pågående förhandlingar och långsiktiga behov föreslår Södertörnskommunerna att en kartsstruktur med olika färger och symboler kan användas för att tydliggöra vad som är vad.

I samrådsförslaget nämns att den långsiktiga planeringen av kollektivtrafiken bland annat utgår från det regionala trafikförsörjningsprogrammet och Kollektivtrafikplan 2050, som båda syftar till att uppnå den regionala utvecklingsplanens mål och vision. Södertörnskommunerna menar att även de behov som finns redovisade i trafikförsörjningsprogrammet och kollektivtrafikplanen ska finnas med i regionkartan.

Södertörnskommunerna saknar en tydlighet för effektiva bytespunkter samt att minska de barriärer som uppstår till följd av större infrastrukturprojekt. Region Stockholm bör överväga att ta fram en specifik tematisk karta över strategisk kollektivtrafik och bytespunkter eller alternativ att inkludera dem i någon av de befintliga kartorna. Södertörnskommunerna ser att det redan idag är trångt i kollektivtrafiksystemet och vid viktiga bytespunkter, vilket kommer bli en större utmaning i regionen på sikt och därmed behöver belysas. Där bör också framgå viktiga storregionala och regionala tågtrafiksatsningar.

Överlag noterar Södertörnskommunerna ett stort fokus på flygets betydelse i samrådsförslaget. Det är viktigt att även lyfta tågtrafikens och sjöfartens betydelse för

regionen, särskilt kopplat till godstransporter, hållbara resor, totalförsvaret och regionens ambitioner inom klimatområdet.

Södertörnskommunernas gemensamma prioriteringar för infrastruktursatsningar för huvudstadsregionens och landets utveckling

Södertörnskommunerna har tillsammans gjort en kraftfull prioritering kring vilka åtgärder som bör prioriteras för att Sveriges huvudstadsregion ska fortsätta utvecklas De åtgärder som behöver prioriteras är:

Ny passage under Södertälje kanal är en förutsättning för näringslivets fortsatta tillväxt och kompetensförsörjning i Stockholm-Mälarregionen. Motorvägsbron E4/E20 över Södertälje kanal är en av landets mest sårbara vägsträckor och dagens situation med endast en passage medför att viktiga samhällsfunktioner riskerar att slås ut. En ny passage skapar redundans för regional och nationell trafik.

Ny bytespunkt i Flemingsberg inklusive nedsänkning av väg 226 krävs för att förbättra den storregionala tillgängligheten och skapa goda förutsättningar för ett framtida ökat kollektivtrafikresande i den regionala stadskärnan. Nedsänkningen av väg 226 behövs som en del i en effektiv trafikförsörjning och för att Spårväg syd ska kunna ta sig över väg 226 planskilt och därmed uppnå sin fulla potential. För att hantera det ökade resande som den kraftfulla stadsutvecklingen ger krävs en väl utbyggd kollektivtrafik och en effektiv och attraktiv bytespunkt.

Ny regional järnväg Järna – Flemingsberg via Södertälje syd behövs för att säkra kapaciteten i Ostlänkens förlängning. För näringslivets konkurrenskraft är det avgörande med en god kompetensförsörjning och en väl fungerande arbetspendling. Kapaciteten behöver också utökas för att möjliggöra en större överflyttning av gods från väg till järnväg.

Spår till Tyresö behöver utredas för att långsiktigt framtidssäkra kollektivtrafikkapaciteten på östra Södertörn. Efterfrågan på kollektivtrafikresor kommer att öka och för att möta det behovet behövs kapacitetsstark kollektivtrafik, även som avlastning till annan kollektivtrafik. Utbyggd **bytespunkt Gullmarsplan** behöver säkerställas i nästa länsplan. Gullmarsplan är en av länets största bytespunkter, och den främsta bytespunkten inom sydostsektorn. Terminalen har stora behov av om- och utbyggnad då anläggningen är föråldrad samt att kapacitetstaket för ankommande och avgående busstrafik har nåtts.

Dubbelspår på Nynäsbanan är en långsiktig förutsättning för att få full effekt i hela pendeltågssystemet med god redundans. Ett sammanhängande och kapacitetsstarkt järnvägsnät utan flaskhalsar är avgörande för hela regionens utveckling genom att minska sårbarheten, säkra en överflyttning av gods till järnväg från Norvik hamn samt för en fungerande arbets- och bostadsmarknad.

Fortsätt driv på regionens elektrifiering, digitalisering och automatisering av transportsystemet

Avslutningsvis avseende transportinfrastruktur vill Södertörnskommunerna peka på behovet av att regionens aktörer fortsätter att driva på transportsystemets elektrifiering, digitalisering och automatisering. Det innefattar den teknik som finns

på marknaden idag för cykel, personfordon, bussar och lastbilar, men också framtida transportsätt såsom drönare för person och gods som påverkar den fysiska planeringen.

Fokusera på det regionala perspektivet

Södertörnskommunerna ser den regionala utvecklingsplanen som en möjlighet för regionens aktörer att samlas kring en gemensam målbild och för att kunna genomföra en kraftsamling för att nå målen. Den regionala utvecklingsplanen kan också bidra genom att kommunerna får ett vidgat perspektiv kring frågor som rör hela regionens behov och inte bara den egna kommunens nytta. Södertörnskommunerna anser att den regionala utvecklingsplanen behöver bli tydligare i de regionala frågorna och samtidigt sortera bort sådant som är tydligt kommunala frågor, täcks av lagstiftning eller bevakas av andra myndigheter.

Regionala frågor där vi ser behov av tydligare underlag och ställningstaganden

Södertörnskommunerna ser behov av mer utvecklade underlag och tydligare ställningstaganden gällande framtida behov av funktioner kopplade till trafikinfrastruktur, gods- och logistikstruktur, verksamhetsområden, masshantering, kultur och idrottsanläggningar samt övrig teknisk infrastruktur för vatten- och energiförsörjning.

Gemensamt för funktionerna är att de ofta är utrymmeskrävande, kan vara störande och bör lokaliseras strategiskt samtidigt som de är avgörande för en funktionell och hållbar region. I samrådshandlingen nämns på flera håll behovet av att lämna utrymme för dessa funktioner. I praktiken blir det svårt i den kommunala planeringen för den enskilda kommunen att få en uppfattning om det regionala behovet när detta inte är tydligt utpekat, särskilt då tidshorisonterna kan vara mycket långa. Samtidigt kan funktionen utifrån ett kommunalt perspektiv anses oattraktiv. Frågan blir ytterligare aktuell då regionen ska förtätas inom befintlig bebyggelsestruktur och där möjliga ytor alltmer begränsas och bebyggs och målkonflikter uppstår. Kring dessa funktioner efterfrågar Södertörnskommunerna därför ytterligare analysunderlag och i kartor kan strategiska lägen/zoner förtydliga var sådana regionala behov särskilt bör beaktas. Regionen bör också bidra med att kvantifiera och visualisera kommande behov för att tydliggöra detta för regionens aktörer. Södertörnskommunerna ser även att regionen bör ta en aktiv roll i att säkra dessa funktioner under genomförandefasen och att mellankommunala forum behövs under genomförandet av utvecklingsplanen.

Vidare ser Södertörnskommunerna att regionplanen behöver utvecklas och förtydligas gällande beredskapsfrågor vid kris och med hänsyn till förändrat klimat och omvärldshändelser såsom betydelsefull jordbruksmark för livsmedelsförsörjning för ett regionalt behov.

Kommunala frågor och frågor som bevakas av andra myndigheter

Södertörnskommunerna ser att samrådsförslaget tar upp flera frågor som redan hanteras av kommunerna. I kapitel fyra som handlar om den rumsliga strukturen finns övergripande förhållningssätt som ofta faller under översiktsplaneringens och det kommunala planmonopolets roll, vissa förhållningssätt är lagkrav som bevakas av Länsstyrelsen och andra myndigheter. Exempel på sådana skrivelser är ”Säkerställ en dagvattenhantering som är anpassad till ett förändrat klimat”, ”Säkerställ hållbara och ändamålsenliga VA-lösningar med tillräcklig kapacitet”, ”Planera ny bebyggelse med hänsyn till områden med betydelse för totalförsvaret” samt ”Inom varje organisation konkretisera klimatrisker och sårbarheter som behöver hanteras i samverkan”. Södertörnskommunerna är tveksamma till vad dessa förhållningssätt tillför i den regionala utvecklingsplanen och anser att det vore mer effektivt att lyfta förhållningssätt som hanterar det regionala planeringsperspektivet och behoven. På så sätt kan den regionala utvecklingsplanens relation till kommunernas översiktsplaner stärkas och tydliggöras.

Södertörnskommunerna motsätter sig inte att frågorna är viktiga att beakta men ser inte att det är frågor för den regionala utvecklingsplanen. I sammanhanget ser Södertörnskommunerna behov av en beskrivning hur den regionala utvecklingsplanen förhåller sig till kommunernas översiktsplaner för att tydliggöra samspelet och kopplingen mellan dessa styrdokument.

Medlemskapet i NATO medför nya internationella åtagande och utmaningar för Stockholmsregionen. Södertörnskommunerna önskar tydliggörande av vad som bör hanteras av RUFS, och vad som faller under Länsstyrelsen uppdrag och totalförsvarets uppdrag.

En mer genomförandeinriktad plan

Samrådsförslagets genomförandekapitel beskriver upplägg med årlig uppföljningskonferens samt årligt rådslag för att arbeta med prioriteringar och genomförandeplaner. Södertörnskommunerna är tveksamma till om detta ambitiösa upplägg bidrar till ett effektivt nyttjande av regionen och kommunernas resurser. Att varje år samla representanter på politisk och/eller högsta ledningsnivå tar tid och kräver förberedande arbete av så väl tjänstepersoner i kommunala organisationen och på Region Stockholm. Södertörnskommunerna ser vidare att ett år är för kort tid för att hantera åtgärder och aktiviteter inom ramen för kommunernas mål- och budgetarbete. Det vore mer effektivt att följa översiktsplaneringens rullande planering med årlig uppföljning samt arrangera rådslag var fjärde år som utmynnar i regional planeringsstrategi där Stockholmsregionen gemensamt kommer överens om vad som ska vara fokus under kommande mandatperiod. Då finns också förbättrade möjligheter för kommunerna att avsätta medel för olika insatser.

Målen och prioriteringarna som angavs i gällande RUFS 2050 har konkretiserats i ett antal strategier med olika temaområden. Södertörnskommunerna önskar att kopplingen mellan dem och samrådsförslaget för RUFS 2060 framhävs, genom en hänvisning till dem i samrådsförslagets föreslagna mål och prioriteringar, samt ett

förtydligande om vilka fördjupningar som regionens aktörer förväntas arbeta vidare med.

Södertörnskommunerna deltar gärna i dialog med regionen inför framtagandet av granskningshandlingen för att vidare diskutera hur en än mer genomförandeinriktad plan kan tillkomma och hur samverkan kan ske framöver.

Gemensamt ansvar för den regionala utvecklingen

För att uppnå målen i den regionala utvecklingsplanen behövs bred samverkan och ansvar från flera parter och här tar Södertörnskommunerna ett viktigt ansvar genom att bland annat utveckla de regionala stadskärnorna. Södertörnskommunerna verkar för att bidra med bostäder, arbetsplatser, utbildning, kultur och service som behövs för att skapa ett hållbart samhälle i hela regionen.

Södertörnskommunerna vill betona vikten av regionen som en central aktör i genomförandet av den regionala planen. Regionen har en egen viktig roll i utvecklingen som ansvarig för kollektivtrafiken och sjukvården i regionen samt som samlande och pådrivande kraft i påverkansarbetet. Redan nu har genomförandet av den regionala utvecklingsplanen påbörjats genom att handlingsplaner ska tas fram för de regionala stadskärnorna. Många av de regionala stadskärnorna påverkas av parametrar som är utanför kommunernas mandat såsom fysiska barriärer i form av infrastruktur av nationell vikt. Här behöver regionen ta sitt ansvar i just påverkansarbetet för att tillsammans med kommunerna verka för att de regionala stadskärnorna ska kunna utvecklas till den målbild som samrådsförslaget beskriver.

Södertörnskommunerna föreslår att det tydliggörs i kommande utvecklingsplan vilka frågor som hanteras i vilka forum och vilken myndighet som har ansvar för vilken fråga. Det är särskilt viktigt att förtydliga gränsdragningen mellan Region Stockholm och Länsstyrelsen. Kommunerna har svårt att navigera inom olika typer av samverkansforum och ser en stor risk för dubbelarbete och/eller att vissa frågor hamnar mellan stolarna inom områden där ansvarsfördelningen är otydlig. Detta gäller särskilt områden som fått ökad fokus de senaste åren såsom elektrifiering, elförsörjning, klimatanpassning och beredskap. Inom många områden finns redan upparbetade forum som bör användas i första hand.

Avslutningsord

Södertörnskommunerna uppskattar processen med framtagandet av samrådshandlingen som har varit strukturerad och att regionen varit lyhörd för kommunernas önskemål och idéer om samverkan. Regionen har också lyssnat in vad kommunerna har lyft som de viktiga frågorna att hantera i den regionala utvecklingsplanen och vilka förändringar som kommunerna önskat att se från RUFS 2050. De separata mötena med de kommuner som varit berörda kring större förändringar såsom exempelvis grönstrukturen har också varit uppskattade.

För Södertörnskommunerna:

[redacted]
Ordförande i kommunstyrelsen i Botkyrka

[redacted]
Ordförande i kommunstyrelsen i Haninge

[redacted]
Ordförande i kommunstyrelsen i Huddinge

[redacted]
Ordförande i kommunstyrelsen i Nykvarn

[redacted]
Ordförande i kommunstyrelsen i Nynäshamn

[redacted]
Ordförande i kommunstyrelsen i Salem

[redacted]
Ordförande i kommunstyrelsen i Södertälje

[redacted]
Ordförande i kommunstyrelsen i Tyresö